

ھېقىقىيلى باغچا ۲

ھازىرلايان: محمد عابدىن پور

بۇ يىردى

بو يىردە ھىچ بىر زاد اۆز باشىنا دىئىل .
ھر شى اۆز يىرىندە او جور كى گرەك اول
ائله او جور دور. بىر اوزوندا ھر بىر دىيىشلمە كى
گورونور بىر قايدا اوستوندا دىر. فصل لىرىن
دىيىشىكى، ھاوانىن اىستى - سۇيوق لىغى،
ياغىشىن ياغماغى، دولونون چىرپماغى، داشىن
تۇرپاق اولماغى، تورپاغىن داش اولماغى، ھابىنلە
چوخلو زاد لار كى زنجىر كىمى بىر بىرىنە
باغلى دىلار ، بو زنجىرىن قىرىلماغى يىرى
ياشامامالى ائله يەچك. يىردە بىر سىرا طىبعى
قايدالار وار كى اونو ياشاماق اوچون
اۇيغون لاشدىر بىر. گله چكده اوتلاردان آرتىقراق
سۆز پاراچايىق .

پايىز

گىلى پايىز گونلىرى

اۆرتدو خزل يىرلىرى

سويودوخجا ھاوالار

يوخلادىلار آغاچلار

آلتون بوياقلى پايىز

خيش - خيش آياقلى پايىز

قاتار - قاتار دورنالار

كوچورلر آي اوشاقلار.

م - عابدىن پور

بىرىنچى سايدا اۇخودوق كى "بىزدىق" يولداشلارى ايله گوەن درمە- يە گىتتى. اونلار يوبانىپ واخت اكن انولرىنە قايىدنامادىلار، يولو ازيب قارانلىقدا ايتدىلار، اوزاق دا بىر ايشىق گۇروب اونا سارى گىتتىلار. ايندى ايسە بو سىز يودا ناغىلین آردىسى:

اوشاقلار گىتتىلەر- گىتتىلەر بىر ائوہ يىتىشىدىلەر، دئمە بالام سىزدن ايراق بو بىر دئوين ائوى دىر. قاپىنى دۇيدولر، دئو قاپىنى آچىپ اوشاقلارى گۇروب چوخ سئويندى، دئدى:

"بە بە خوش گلمىسىز اوشاقلار، سىز ھارا بورا ھارا بللىدىر ھم چوخ آجسىز ھمدە چوخ يۇرغون، گلین كى ياخشى گلمىسىز."

بئلە ليكلە اوشاقلارى ايچرىيە آپارىپ اونلارا دادلىسى يىمكلەر گتىردى. اوشاقلاردا آج قۇرد كىمى دوشوب سىفرايا اۇلونجە يىدىلەر. بىرچە بىزدىق بىر- ايكى قاشىق يىيىپ كئارا چكىلدى.

بىر آزدان سۇرا دئو گلىدى سىفرا- دسترخانى يىغىشىدىردى، سورا دا يۇرقان- دۇشك گتىرىپ اونلار يىن يىرلىرىنى سالىدى، دئدى:

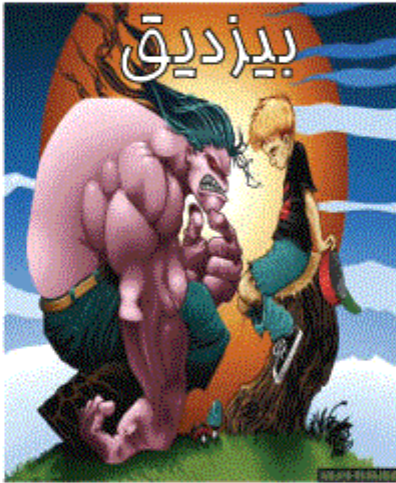
"آى اوشاقلار باشىزى آتىپ آرخابىن ياتىن كى چوخ يۇرغون سوز."

اوشاقلار گوندوز ايشلە يىپ چۇخلو يول گىدىپ برک يۇرولموشدولار، اۇنا گۇرە

تئز يىرلىرنە گىرىپ خۇرولداماغا باشلادىلار. بىزدىق يولداشلارىنى اۇيادىپ دئدى:

"ھارا ياتىرسىز، دئو ايندى گلر ھامىمىزى يىيەر."

اوشاقلار يۇرغون- آرغىن دوشەرك ائلە ياتمىشىدىلار كى توپ دا آچىلسايدى دۇرمازدىلار. بىر آزدان سۇرا

دئو اۇتاغىن قاپىسىندان بۇيلايىپ سۇرۇشدو:

"كىم ياتىپ كىم اۇياق؟" بىزدىق دئدى:

"ھامى ياتىپ بىزدىق اۇياق" دئو دئدى:

"آى بىزدىق سن نىيە ياتمامىيسان!" بىزدىق دئدى:

"منىم نئە منە شامدان سورا جويىز ، ايدە، نۇخود- كىشمىش دن وئەرە مندە يىيىپ ياتارام!"

دئو تئز قاچدى بىر قلىبىر يىددى لوين دن گتىرىپ دئدى:

"بۇدا سن ايستەدىگىن زادلار يى باشىن قسوى يات كى سحر دۇرناماسان ھا."

دئو گىندىن سورا بىزدىق يولداشلارىنى اوياتدى نوخود- كىشمىش يىسىنلار. اونلار دۇروب يىيىپ گىنە ياتدىلار. دئو گلىپ گىنە سۇرۇشدو:

"كىم ياتىپ ؟ كىم اۇياق؟" بىزدىق دئدى:

"ھامى ياتىپ بىزدىق اۇياق." دئو ناراحات اولوب دئدى:

"آتان ياخشى بىزدىق آنان ياخشى بىزدىق آخى سن نىە ياتمىيسان؟" بىزدىق دئدى:

"آخى منىم نئە منە يىمىشلر دن مئىوہ لردن سىب دۇلوسو وئەرە مندە يىيىپ ياتارام!"

دئو گىدىپ بىر سىب دۇلوسو ميوہ گتىردى. بىزدىق يولداشلارىنى اوياتدى ميوہ يىيىپ ياتماسىنلار. اونلاردا ميوہ لرى يىيىنن سورا گىنە ياتدىلار.

دئو كى فيكر ائلىردى بىزدىق ميوہ يىيىپ باھاناسى كسىلىپ ياتىدى آغزىنىن سۇبو آخا- آخا اوتاغا گلىدى. (آردىسى گلن ساي دا)

آي كېنىك

سن نه گۈزل اوچورسان - آي كېنىك كېنىك
 چېچكلره قونورسان - آي كېنىك كېنىك
 باخچالارين بزه يى - آي كېنىك كېنىك
 گۈزللرين گۈزلى - آي كېنىك كېنىك
 كېنىك، آي كېنىك كېنىك
 آچ گننه قانادلارين - آي كېنىك كېنىك
 قوى گۈرسنه خاللارين - آي كېنىك كېنىك
 گولدن گوله گندنده - آي كېنىك كېنىك
 سوروش ييريير حاللارين - آي كېنىك كېنىك
 كېنىك، آي كېنىك كېنىك
 سئين يوردون باخچادير - آي كېنىك كېنىك
 يولداشلارين اوردادير - آي كېنىك كېنىك
 گوللرى چيخارديلار - آي كېنىك كېنىك
 سنه سانجاق تاخديلار - آي كېنىك كېنىك
 كېنىك، آي كېنىك كېنىك
 آغاجلارى كسديلر - آي كېنىك كېنىك
 چمنلرى ازديلر - آي كېنىك كېنىك
 باخچالارين يثرينده - آي كېنىك كېنىك
 اوجا داملار تيكديلر - آي كېنىك كېنىك
 كېنىك ، آي كېنىك كېنىك

محمد عابدين پور

كېنىك

قاچديم، چاتا بيلمه ديم
 قوودوم، توتا بيلمه ديم
 قاچديم، چاتا بيلمه ديم
 ناغارات قوودوم، توتا بيلمه ديم
 من سنى، آي كېنىك
 كېنىك، آغ كېنىك
 تاختا چپرى آشديم،
 آرخانجا چوخ دولاشديم
 قاباغىمى كسدى سو
 منى يوردون دوغروسو.

ناغارات:

موسيقى : سعيد رستم اوو
 سوز : حسين عاريف
 كوچورن، سپروس طبيب-زاده

بوينوزو وار قوچ دئييل
 قانادى وار قوش دئييل
 قاناديندا خالى وار
 قانى يوخدور جاني وار

قاق قاق فالاسى وار بونون
 آغى آلاسى وار بونون
 يومورتلاسا قاققىلداماز
 اوچار، بالاسى وار بونون

رنگ به رنگ دير گول كيمى
 قانادى وار تول كيمى
 اوچور باغدا ، چمنده
 چوخ يونگول دور توك كيمى

اوشاقلار كېنكلردن نەلر بېلىرسىز ؟

بېلىرسىز اونلار دورو ھاوانى، گوللو-چېچكىلى باخچالارى، ياماچلارى ياشاماق اوچون، اوچوب گزىمك اوچون سئورلر؟ اونلار يازدا ھاوالار قېزاندا، چىنلر گۆپرئدە، بوداقلار چېچك-ئىندە، قارلار ارىب دورو سولار آخاند اوجماغا باشلا بارلار سورا يومورتلا بارلار. بو يومورتالار قورد اولارلار. اونلارا "تېرتير" يادا "باراما" قوردو دئيه رلر. بو قوردلار بو شولوغ، قارىنقولو قوردلار آغاچلار ين يارياقلار ين ئىنه رلر، دوپونجا ئىنه رلر، شىبىنجه ئىنه رلر، ھاميدان چوخ آغ توتون يارياغىنى سئورلر. سورا بېر بوداغا ياپىشىپ اؤز

چئورە لر ينە ايپك تۆرە رلر، او ھامان "باراما" دى. چوخ قديم زامانلاردان چين لىلر "باراما قوردو" بئجردىب اونلاردان ايپك تىل ايپرىب اوندان گۆزل اينچە پارچالار توخوياردىلار. سورا بو دىرلى پارچالارى دوه لرە يوكلە يىپ دونيانىن ھر يىرنە گۆندره ردىلر. بو پارچالار ين ان چوخ ايستىنلرى آوروپالىبارىدىلار. بئلە ليكلە بېر اؤزل يول ايپك تىجارتن اوچون دوزلمىشىدى، بو اوزون اؤزل يولون آدى "ايپك يولو" ايدى. ھلە ايندىليكلە دە ان گوزل ان باھا پالتارلار اتلە ايپك دن دوزە لر.

باراماقوردو بېر موددت بارامانين ايچىندە قالار زامان گىتدىكجە او دىيشىلىپ بېر گوزل كېنك اولار. سورا دا باراماننى بىر تىبب اتشىگە چىخار، قاناد ووروب اوچار. بو بېر قىسا سۆزو ايدى كېنكلر حاققىندا، چوخلو سوزلر اونلاردان يازماق اولار. آنجاق سىز اتىلە يە بىلرسىز آرتىق بىلگى قازانماق اوچون كېنك حاققىندا يازىلان كىتابلاردان فايدالاناسىز. آما بېر شى واركى اوندان واز گىنچك اولماز اودا بودور كى اوشاقلار كېنكلر ين دە نسلى آرادان گىتمە كدە دى اتلە كى داھا داغا-دوشە چىخاندا، باغا-باخچا يا گىندە نە آزاراق كېنك گۆرمك اولور. او رنگ بە رنگ، خاللى كېنكلردن داھا خىر يوخذور. ندىن بئلە جە اولوب؟ فىكىرلىشىن، آرايىن، سالىن چىغىن، دوشوندىكلرىزى بىلدىكلرىزى يازىپ بىزە گۆندرىن، سىز ساغ بىز سلامت.

گىرچك عشقىن مېوھلرى اوركلر يىزدە دىر!

بېر آلما آغاچىنا كى آلما گىتېر فېكىرلىشىن، اونون كۆكى يتردە دىر، او تورپاق دان قىدالانېب طىبعى حالدا آلما سالىر. آلما آغاچىنى تانرى يارالدىدېر و اونا مېوھ گىتېر مك اىمكانى و تىرىدى. تانرى اؤز عشقىنى بئلە ليكلە آلمالاردا گۆرسەدېر،

يىزدە اگر تانرىنى سئوسك تانرى نىن توكنمىز عشقى ايلە اتىلە يە بىلە رىك باشقالارىندا سئوھك، اونا گۆرە كى تانرى نىن عشقى بىزىم اورەكلرىمىزدە آخاردى بو سىز دئىيىل سىز، بوتانرى نىن موقدس سئوگى سى دىر كى سىزىن كۆنوللر يىزدە دىر. تانرى نىن عشقىنى ھر گون اؤزوز ايلە بېر پارلاق آلما كىمى ھارا گىندىرسىز آپارىن و بو آلما لارى بوتون اينسانلارا پايلاين.

عزىز لوخوجو لار، عزىز آتا-آنالار بىز ياخشى بىلېرىك كى ھلە-ھلە چوخ قالېر بېر بوتون بېر ياخشى اوزەل بېر درگى اوشاقلار لوچون چىخاردىق، آنجاق بو بېر باشلانېش دىر بو ساخە دە كى سىز اؤز تاپشېرىقلار يىزىلان، اوز يىرلى تىقىدىلر يىزىلان بىزىم اؤز گۆزوموزە اؤرتوك عىب لرىمىزى، نقصلر يىمىزى ايدىن لادىب ايشىمىزە دەير و ترە چكسىنىز و بو آغىر ايشىدە بىز ايلە اورتاق اولاجاق سىنىز. بىزىم ھىچ بېر مالى داياغىمىز اولماماغىمىز! گۆرە صقھە لرىمىزىن سايى و ھمىدە چىپ كىفېتى آشاغى اولسور كى اومودوموز ولر گلە چكەدە و طىنداشلار غنايتى ايلە داھا آرتىق الېمىز اچىق اولسون. آنجاق بىز بو ايشى عشق ايلن باشلا ياراق ايلك آددىم لارىمىزى آتېرىق. بو اؤزل سايا اىشتراك اولماق و اونو اؤز كىچىك اوشاقلار يازا اوخوماق ايلان داھا آرتىق بىزى آتقىشلا باچاقسىنىز.